

Gunstige uitkomsten Drents Heideschaap

In het voorjaar van 2021 is dankzij pathologisch onderzoek de ziekte caseous lymfadenitis (CL) gevonden op een schapenbedrijf met Drents Heideschape en Schoonebeekers. Vervolgens werden nog drie bedrijven met deze schapenrassen verdacht van CL op basis van bloedonderzoek. Dit was aanleiding voor een inventarisatie van CL op bedrijven met Drents Heideschape en Schoonebeekers. De resultaten zijn gelukkig gunstig.

Na de vondst van CL bij de Drents Heideschape en Schoonebeekers adviseerde de Nederlandse Fokkersvereniging het Drents Heideschaap (NFDH) haar leden in 2021 om geen dekkramen aan te voeren. De fokvereniging riep op om alleen de al op het bedrijf aanwezige rams in te zetten bij de fokkerij in 2021. In afstemming tussen GD, NFDH en de Stichting

Zeldzame Huisdierrassen (SZH) is in het najaar van 2021 door GD een projectplan ingediend bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Doel was een inventarisatie van mogelijke CL op bedrijven met Drents Heideschape en Schoonebeekers.

Inventarisatie CL

Het project richtte zich op de leden van de NFDH en hun eigen dierenarts. Aan de veehouders werd gevraagd om een enquête in te vullen. De vragen gingen onder meer over diercontacten, verschijnselen van CL en het dekken. Op basis van de verzamelde gegevens zijn de bedrijven ingedeeld in de categorie 'laag-risico' of 'midden-hoog-risico'. Aan de 'midden-hoog-risicobedrijven' is gevraagd om (vóór scheren) een klinische inspectie uit te laten voeren door de eigen dierenarts. Op 'laag-

Wat is CL?

CL wordt veroorzaakt door de bacterie *Corynebacterium pseudotuberculosis* en komt met name voor bij kleine herkauwers. De bacterie dringt via kleine wondjes binnen en er ontstaan abscessen. Wanneer de CL-bacteriën in de bloedbaan terechtkomen, kunnen in elk inwendig orgaan ontstekingshaarden ontstaan. De incubatietijd is meestal twee tot zes maanden, maar het kan in de praktijk nog veel langer zijn. Met bloedonderzoek kan het vermoeden van CL voorlopig bevestigd worden, maar uitsluitel volgt op basis van het aantonen van de verwekker door middel van bacteriologisch onderzoek. CL is in Nederland geen aangifte- of meldingsplichtige aandoening.



CL-onderzoek en Schoonebeeker

risico-bedrijven' hebben de veehouders zelf een inspectie uitgevoerd. Na het scheren is deelnemers gevraagd om nogmaals zelf een klinische inspectie uit te voeren en bij verdenking van CL contact op te nemen voor een tweede inspectie door de eigen dierenarts.

Geen CL bij deelnemers

Uit de klinische inspecties, het klinisch onderzoek en nadere diagnostiek is CL niet aangetoond onder de schapen van de deelnemers. Omdat niet alle leden van de NFDH deelnamen aan het project, is het niet uitgesloten dat CL speelt bij deze twee schapenrassen in Nederland. Een analyse laat zien dat er relatief veel dierbewegingen en contacten tussen koppels zijn, zowel met dieren binnen als buiten de vereniging. Dit vergroot het risico op in- en versleep van infectieziekten, waaronder CL.



Op basis van dit onderzoek zijn echter geen aanwijzingen gevonden dat CL ook daadwerkelijk breed voorkomt binnen de (rammen)populatie van de deelnemers aan dit project. Dit zijn gunstige uitkomsten, die perspectief bieden voor het fokken met Drents Heideschapen en Schoonebeekers.

Waakzaamheid geboden

Vanwege de vele dierbewegingen moeten schapenhouders wel oppassen voor mogelijke (her)introductie van CL binnen de populatie. Daarom is het belangrijk om aangevoerde dieren eerst in quarantaine te zetten voordat ze geïntroduceerd worden in een koppel. Daarnaast is het verstandig om klinische inspecties en aanvullende diagnostiek te blijven uitvoeren.

Zoönoserisico

CL is een zoönose; een ziekte die van dieren op mensen overgedragen kan worden. De aandoening is daarom vooral een risico voor bedrijven met een publieksfunctie. GD heeft samen met de GGD een adviesrapport opgesteld voor met CL-besmette bedrijven. Beroepsmatig betrokkenen blijken het grootste risico te lopen en daarnaast vormt indirect contact, hoewel beperkt, ook een risico voor de overdracht van CL naar de mens. Een publieksfunctie gaat daarom niet samen met een CL-besmet bedrijf. Ook rauwmelkse producten en onbehandelde wol zouden niet verhandeld moeten worden van besmette bedrijven. Hygiënemaatregelen en voorlichting aan erfbetreiders beperken het risico op besmetting. Daarnaast raden we dringend aan om CL binnen besmette koppels te bestrijden.

SCAN DE QR-CODE VOOR
MEER INFORMATIE
OVER HET PROJECT



Vragen over CL? Maatwerkadvies voor het bedrijf? Bel de Veekijker via 088 20 25 555 op werkdagen tussen 15:00 uur en 17:00 uur.